

Groningen 8 april 2013

Addendum Coalitieakkoord Energiek en scherp aan de wind: op naar een ondernemend, duurzaam en sociaal Groningen!

Een kwestie van vertrouwen en gunnen

PvdA, VVD, D66 en ChristenUnie provincie Groningen 2013-2015

Na de verkiezingsuitslag van 2 maart 2011 is een coalitie gestart bestaande uit PvdA, VVD, D66 en GroenLinks. Halverwege de rit is GroenLinks uit het college getreden en is met de ChristenUnie een coalitie gevormd. Dit vernieuwde college onderschrijft en herbevestigt het collegeprogramma van 2011 en de daarin opgenomen keuzes en ambities.

De coalitie van PvdA, VVD, D66 en ChristenUnie onderschrijft de uitgangspunten van het in 2011 opgestelde collegeprogramma:

- Sociaal en betrokken: iedereen doet mee, interactie met de inwoners en een eerlijk sociaal beleid;
- Innovatief en ondernemend: werken aan werk voor iedereen, een uitstekend vestigingsklimaat, goed onderwijs en aandacht voor cultuur en recreatie/toerisme;
- Solide en slagvaardig: werken aan een gezonde financiële positie, een betrouwbare overheid, samen met de Groninger samenleving.

Het college is selectief én daadkrachtig in de ambities en hanteert een bestuursstijl waarin samenwerking centraal staat, evenals goed rentmeesterschap. Het gaat niet om ons, maar om de toekomst van de provincie Groningen. We streven naar een samenleving waarin inwoners actief participeren. We stellen duurzame ontwikkeling hierbij centraal. De centrale thema's in ons collegeprogramma zijn werk, energie en leefbaarheid. Wij willen meters maken en onze ambitie om zetten in daadkracht, om het programma, en de in dit addendum overeengekomen aanvullingen, in de resterende twee jaar van deze collegeperiode tot uitvoering te brengen.

Grenzeloos Gunnen

In februari van dit jaar presenteerde de visitatiecommissie Jansen met het rapport "Grenzeloos Gunnen" een visie op de bestuurlijke toekomst van Groningen. Ze adviseert om te komen tot een herindeling naar zes Groninger gemeenten. Wij onderschrijven de analyse en oplossingsrichtingen van de visitatiecommissie en zullen actief het advies samen met de gemeenten gaan uitwerken. De samenhang tussen een enerzijds noodzakelijke bestuurlijke schaalvergroting van gemeenten en anderzijds een schaalverkleining door maatwerk op dorpsniveau te realiseren binnen gemeenten spreekt ons aan. We staan voor een zorgvuldige overdracht van taken naar de gemeenten. De opdracht tot een kritische reflectie op ons eigen functioneren vullen wij in. We kijken kritisch naar ons zelf en geven inhoud aan, hoe we als terugtrekkende provincie in relatie tot grotere gemeenten moeten gaan functioneren.

Samen met de gemeenten willen wij tot een betere samenwerking komen met onze Duitse burens, onder meer in EDR-verband.

Sociaal beleid

Vrijwilligers zijn onmisbaar binnen een sociale en leefbare samenleving. Zij zorgen ervoor dat anderen mee kunnen doen in onze maatschappij. Het ondersteunen van mensen die zich belangeloos inzetten voor de samenleving (vrijwilligerswerk, mantelzorg en voor patiënten- en consumentenbelangen) vinden wij een belangrijke zaak. Binnen het budget sociaal beleid zal prioriteit worden gegeven aan vrijwilligersorganisaties die op het terrein van armoedebestrijding actief zijn.

Openbaar vervoer

De grootverbruikersregeling openbaar vervoer voor 12 tot en met 18 jarigen wordt verbeterd voor VO- en MBO-instellingen in de provincie. Hiermee worden de reiskosten voor leerlingen van deze onderwijsinstellingen gereduceerd.

Regionaal specifiek pakket (RSP)

In het Regionaal specifiek pakket gaan twee grote projecten niet door, de tram in de stad Groningen en de treinverbinding Groningen-Heerenveen. We zijn overeengekomen dat we deze vrijval van RSP- en MIT-gelden op basis van een drietal thema's: bereikbaarheid stad en ommeland, Energy Port/duurzaamheid/Internationale verbindingen en overige knelpunten en reserveringen gaan inzetten. Op basis van onderstaande tabel komt het college op korte termijn met een uitgewerkt voorstel aan Provinciale Staten.

Bereikbaarheid stad en ommeland € 134 miljoen
1) Openbaar vervoer in stad Groningen
2) Knoop Groningen (+trein)
3) OV-verbinding Leek-Roden naar Groningen (waaronder ongelijkvloerse verbinding bussen uit oa. Leek en Roden bij de Paterswoldseweg)
4) Spoor Zwolle – Herfte
5) Extra bijdrage N361/Bedum
6) Extra bijdrage N355
7) Hoogwaardige fietsverbinding Leek
Energy Port / duurzaamheid / internationale verbindingen € 181 miljoen
8) Extra bijdrage spoor Veendam – Stadskanaal
9) Spoorverbinding Roodeschool - Eemshaven
10) N 33 midden
11) Maatregelen verkorting reistijd spoor Groningen - Bremen
Overige knelpunten en reserveringen
12) Fietsbrug Blauwe Stad
13) Bruggen Aduard – Dorkwerd
Totaal € 339 miljoen

Indicatie voor vrijval van RSP is € 247 miljoen en voor vrijval MIT € 92 miljoen. Voor bovenstaande projecten is de gebruikelijke MIT-systematiek van toepassing.

Nb. Ten aanzien van de versnellingsagenda voor de centra van Winschoten en Delfzijl komt € 15 miljoen beschikbaar, dat uit het MIT terugvloeit in het ESFI.

Factory Outlet Centrum (FOC)

De komst van een FOC kan een substantieel aantal banen opleveren in Oost-Groningen, een regio die met hoge werkloosheid kampt. Het toestaan van een FOC-formule in een bestaand stedelijk centrum in Oost-Groningen sluiten wij niet uit. Dit kan een forse impuls geven aan deze centrumplaats. Hierbij moet sprake zijn van een gelijk speelveld met reguliere detailhandel. Uit onderzoek blijkt dat er sprake is van synergie-effecten indien een FOC in de directe nabijheid van een bestaand centrum is gevestigd. Bij een goed gekozen locatie kan de bereikbaarheid en parkeergelegenheid met bestaande infrastructuur worden geborgd. Tevens willen we richting geven aan een oplossing voor de leegstand in de stedelijke centra in Oost-Groningen. De vestiging van een FOC kan in één van de stedelijke centra, onder de voorwaarde dat de komst van een FOC c.q. grootschalige detailhandelsontwikkeling gelijktijdig gepaard gaat met een forse herstructurering van het bestaande winkelbestand en gebiedsontwikkeling in de regio. De omvang van de herstructurering moet zodanig zijn, dat per saldo in de regio geen toename is van winkelvloeroppervlakte. We gaan hierover in overleg met gemeenten in de regio en de betrokken stakeholders.

Banen voor jongeren

We willen een nader onderzoek naar een werkgelegenheidsplan voor jongeren starten, waarbij de provincie samen met jeugdzorginstellingen en diverse andere partijen, zoals gemeenten, onderwijsinstellingen en werkgeversorganisaties investeert in de arbeidsmarktkansen voor kwetsbare jongeren. Deze jongeren willen en kunnen werken, maar werken niet en gaan door allerlei problemen niet meer naar school. Werkgevers die werkplekken bieden, ontvangen van de provincie onder voorwaarden een vergoeding voor de begeleiding van een jongere voor de duur van een jaar. Ook moet het bedrijf scholingsmogelijkheden bieden, die ervoor zorgen dat de jongere een beroepskwalificatie kan halen. Het doel is de mogelijkheden te onderzoeken en aan te sluiten bij bestaande initiatieven, die de participatiemogelijkheden van jongeren op de arbeidsmarkt vergroten. We zien dit als een prioriteit in ons bestaande arbeidsmarktbeleid.

In januari 2014 starten we in onze eigen organisatie een traineeprogramma.

Landbouw

De kracht van de Groninger landbouw ligt in het innovatief en duurzaam produceren. Wij willen met name ruimte bieden voor het maken van een kwaliteitssprong, waarin gezonde bedrijfsvoering hand in hand gaan met dierenwelzijn, milieu, gezondheid, landschappelijke inpassing en grondgebondenheid. Ten aanzien van de intensieve veehouderij vinden we dat een kwaliteitssprong gemaakt moet worden en bieden we ruimte voor vernieuwende vormen voor het houden van dieren, die voldoen aan de hoogste milieu-, gezondheids- en dierenwelzijnseisen en mogen rekenen op draagvlak bij zowel de landbouw- als de natuur- en milieuorganisaties.

Financiën

Het financieel perspectief 2013-2017¹ is verslechterd. Dit betekent dat we genoodzaakt zijn een structurele bezuiniging van gemiddeld circa 8 miljoen per jaar door te voeren. De collegepartijen hebben overeenstemming bereikt over de uitgangspunten en het kader van de bezuinigingen, en verzoeken het college deze uit te werken en aan Provinciale Staten te doen toekomen. Hierna zal in de Voorjaarsnota 2013 een concrete uitwerking plaatsvinden. Het pakket omvat onder meer:

- bevrozing van de accessen in de jaren;
- een halvering van de middelen voor incidenteel nieuw beleid dat in het coalitie-akkoord 2011 – 2015 was overeengekomen, waarbij rekening wordt gehouden met enkele knelpunten en de mogelijkheid van substitutie op programmaniveau;
- een reductie van de cofinancieringsmiddelen;

¹ Stand per 01-04-2013

- een reductie op de begrotingsprogramma's, waaronder cultuur, BDU en het programma landelijk gebied, uitgaande van verruiming van de rijksmiddelen voor natuur en landschap op basis van de € 200 miljoen die in het regeerakkoord is opgenomen;
- enkele specifieke maatregelen.

Verder zal onderzocht worden waar in de provinciale organisatie efficiencybesparingen kunnen worden gerealiseerd. Een onderzoek wordt gestart naar een vernieuwde vormgeving van de organisatie en de financiële huishouding van de provincie, op basis van het advies van de commissie Jansen.

In het kader van de discussie over inzet van het provinciaal vermogen zal een investeringsfaciliteit voor MKB-bedrijven in de vorm van een revolving fund uitgewerkt worden.

Portefeuilleverdeling

De voor te dragen kandidaat van de ChristenUnie zal de volgende portefeuille gaan behartigen:

1. Natuur, Landschap en Vitaal platteland.
2. Landbouw (incl. landinrichting en herinrichting), Visserij en Dierenwelzijn.
3. Blauwe Stad.
4. Waddenfonds.

Het portefeuille-onderdeel 'Project energie dorpscoöperaties' wordt ondergebracht bij de portefeuillehouder Energie. De uitwerking hiervan zal in het besluit taak- en functieverdeling GS worden vastgelegd.